

گزارش چهل و سومین دوره طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان – فروردین ماه ۱۴۰۲

معاونت پشتیبانی و برنامه ریزی اتاق تعاون ایران

عدد شامخ فروردین ماه ۱۴۰۲ : ۳۳,۹۵

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص های گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمانهای بین المللی انتشار می یابند، شاخص (Purchasing Manager's Index) PMI که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهمترین شاخصهای اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر میشود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه ای به دست می آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به ویژه وضعیت رونق و رکود در بخشهای ساختمان، صنعت و خدمات ارائه میدهد. ویژگی های این شاخص عبارتند از:

- داده های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده های رسمی منتشر میشود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده های استاندارد شده را فراهم میسازد.
- داده ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع آوری می شوند.
- به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک های مرکزی، مراکز تصمیم گیری اقتصادی و رسانه ها در جهان پیگیری می شود.

در طرح شامخ، از پاسخ دهندگان خواسته میشود به ۱۲ پرسش مطرح شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت میشود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده اند، عدد ۵۰ نشان دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر می شود. در همین راستا محاسبه شامخ ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

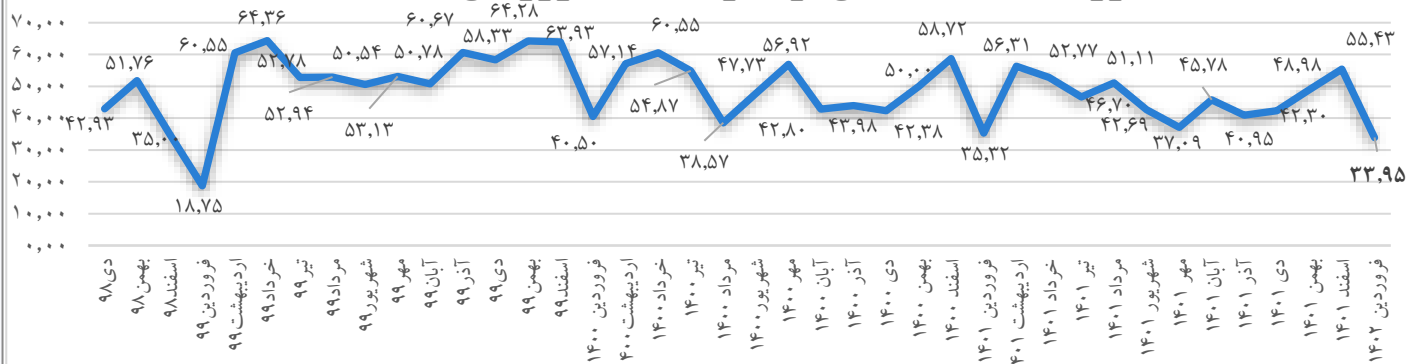
در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در فروردین ماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل در فروردین ماه (۳۳,۹۵)، نسبت به ماه قبل (۵۵,۴۳) وضعیت رکود در فروردین ماه را نشان میدهد.
- مولفه های " موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام " و " قیمت محصولات تولیدشده (خدمات ارائه شده) " نسبت به ماه قبل افزایش نسبی داشته است.
- مولفه های " میزان فروش کالاها و خدمات "، " میزان سفارشات جدید مشتریان "، " سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار " و " مصرف حامل های انرژی " نسبت به ماه قبل کاهش قابل توجهی داشته است.
- رقم شاخص " انتظارات تولید در ماه آینده " با رسیدن به عدد (۶۷,۲۸) نظر فعالین اقتصادی مبنی بر خروج از وضعیت رکود را برای فعالیت های ساختمانی در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین ماه را پیش بینی می نماید.

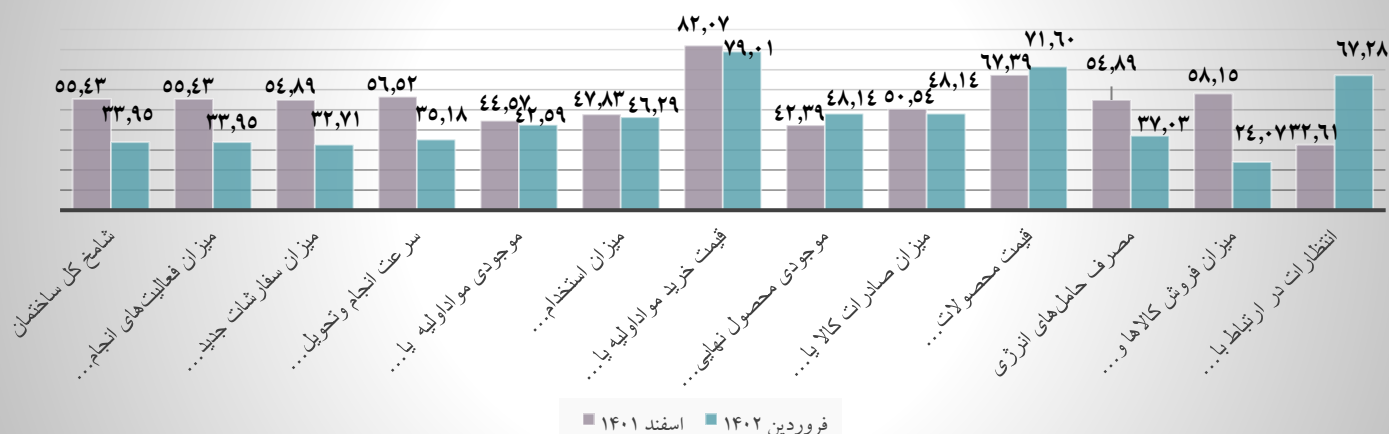
جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در اسفند ماه ۱۴۰۱ و فروردین ۱۴۰۲

شاخص	اسفند ۱۴۰۱	فروردین ۱۴۰۲
شامخ کل ساختمان	۵۵,۴۳	۳۳,۹۵
میزان فعالیتهای انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)	۵۵,۴۳	۳۳,۹۵
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۴,۸۹	۳۲,۷۱
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار	۵۶,۵۲	۳۵,۱۸
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداریشده	۴۴,۵۷	۴۲,۵۹
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۷,۸۳	۴۶,۲۹
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز	۸۲,۰۷	۷۹,۰۱۲
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۴۲,۳۹	۴۸,۱۴
میزان صادرات کالا یا خدمات	۵۰,۵۴	۴۸,۱۴
قیمت محصولات تولیدشده (خدمات ارائه شده)	۶۷,۳۹	۷۱,۶
مصرف حامل های انرژی	۵۴,۸۹	۳۷,۰۳
میزان فروش کالاها و خدمات	۵۸,۱۵	۲۴,۰۷
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده	۳۲,۶۱	۶۷,۲۸

روند شامخ ساختمان از آذر ۱۳۹۸ تا فروردین ۱۴۰۲

مقایسه شاخص های شامخ در دو ماه اخیر

جدول ۳: عدد شامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان)

کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	مارس	آوریل
استرالیا	۴۸,۵	۴۵,۲
اتحادیه اروپا	۵۳,۷	۵۴,۴
فرانسه	۵۲,۷	۵۳,۸
آلمان	۵۲,۶	۵۳,۹
ژاپن	۵۲,۹	۵۲,۵
انگلستان	۵۲,۲	۵۳,۹
آمریکا	۵۲,۳	۵۳,۵

tradingeconomics.com * در زمان تهیه ی این گزارش، نتیجه

جدول ۲: عدد شامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	فوریه	مارس
ایرلند	۴۹,۸	۴۹,۵
اتحادیه اروپا	۴۷,۶	۴۵
فرانسه	۴۵,۲	۴۵,۳
آلمان	۴۸,۶	۴۲,۹
ایتالیا	۴۸,۹	۴۷,۴
انگلستان	۵۴,۶	۵۰,۷

شامخ

ساختمان در کشور های ذکر شده در ماه آوریل اعلام نشده است.

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در فروردین ماه ۱۴۰۲:

با استناد به مجموع اظهارات فعالان ساختمانی ۸۱ شرکت بزرگ در گروه های ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان نتایج زیر به ثبت رسید:

✓ شاخص کل در فروردین ماه با رقم (۳۳,۹۵) با بیست و یک واحد کاهش نسبت به رقم ماه گذشته (۵۵,۴۳) بیانگر وضعیت رکود صنعت ساختمان است. (عدد شاخص کل بالای ۵۰ می باشد). این رقم پایین ترین میزان شاخص در سه سال اخیر می باشد.

✓ کاهش قابل توجه مولفه های "میزان فروش کالاها و خدمات"، "سرعت انجام و تحویل سفارش یا فرآیند کار" و "مصرف حامل های انرژی" در نتیجه کاهش مولفه ی "میزان سفارشات جدید مشتریان" حاصل از تعطیلات ابتدای سال و کاهش تقاضا در بازار مسکن میباشد.

✓ مولفه ی "میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی" با ثبت رقم (۴۶,۲۹) به پایین ترین میزان خود در یک سال اخیر رسیده است. کاهش قابل توجه این مولفه تشدید روند از بین رفتن پایداری اشتغال را نشان می دهد.

✓ مولفه "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز" علی رغم کاهش ناچیز متاثر از توقف فعالیت های کاری در حوزه ساختمان و ساخت و ساز؛ برای پنجمین ماه پیاپی بالاترین رقم را در میان سایر مولفه ها را به خود اختصاص داده است.

✓ افزایش مولفه ی "انتظارات تولید در ماه آینده" با ثبت رقم ۶۷,۲۸ نشان از افزایش فعالیت ساختمانی در این ماه است، البته این افزایش که متاثر از سرگیری فعالیت ها در اردیبهشت ماه پس از تعطیلات فروردین ماه می باشد.

➤ کاربران، ذینفعان و محققین محترم میتوانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به

نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن میتوانید نظرات، پیشنهادات و

انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.